

วิเคราะห์ผลสำรวจความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้

The Analyzes of satisfaction in morality and ethics in the work
of graduates from the Community Development Program at a university
in the southern region, Thailand.

เดโช แขน้ำแก้ว *

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Daycho Khaenamkhaew *

Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

บทคัดย่อ

บทความครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลสำรวจความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ มีประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.16$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือ มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.19$)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; คุณธรรมจริยธรรม; การพัฒนาชุมชน.

Abstract

This article aims to study: The Analyzes of Satisfaction in morality and ethics in the work of graduates from the Community Development Program at a university in the southern region. The population is 33 employers. The research tool was a questionnaire. The data was analyzed by using the software program to find a frequency, percentage, mean and standard deviation. The research found that: Overall of Satisfaction in morality and ethics at a high level. ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.16$). The highest average score was respect the rules and regulations of groups, organizations, communities, and society at the highest level ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$), followed by discipline, patience, sacrifice, honesty, and responsibility to oneself and society at

a high level ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.51$). The lowest average score was consciousness, love for homeland and preserving the natural environment, and cultural environment at a high level ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.19$).

Keywords: Satisfaction; Morality and ethics; Community development.

บทนำ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ ได้ผลิตบัณฑิตนักพัฒนาชุมชนที่เป็นหัวใจหลักของการผลิต “นักพัฒนาชุมชน” เพราะมีการจัดการเรียนการสอนในด้านการพัฒนาชุมชนให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพพัฒนาชุมชน (Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2017) ให้มีความพร้อมสำหรับทำงานด้านการพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยภาครัฐ ภาคท้องถิ่น และภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดจิตสำนึกรักผูกพันกับถิ่นบ้านเกิด มีจิตสาธารณะที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่น สามารถเป็นผู้นำที่ประสานภาคีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และมีความยั่งยืนได้ (Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2017; Khanamkhaew, D., 2017) ซึ่งเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาไปแล้วก็จะกลายเป็น “บัณฑิต” ที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ซึ่งไปทำงานยังหน่วยงานต่าง ๆ ก็จะมีข้อแนะนำ หรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เพื่อให้สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนได้นำข้อมูลมาพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น และให้สอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานในการผลิตบัณฑิต และมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2017)

การศึกษาคุณธรรมจริยธรรม เป็นสภาพความดีงามที่อยู่ภายในจิตใจ ซึ่งอาจเป็นสภาพความดีงามที่เกิดจากการยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติตามผู้ทรงคุณงามความดี หรือเกิดจากมโนธรรมของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ส่วนจริยธรรมนั้นเป็นข้อประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เป็นรูปธรรม ซึ่งตั้งอยู่บนหลักของคุณธรรมรู้สึกผิด ชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์ และมาตรฐานของความประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีจริยธรรมของตนเอง โดยอาศัยเกณฑ์จากสังคมเป็นเครื่องตัดสินว่าการกระทำนั้นถูก หรือผิด ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคน และทุกวิชาชีพ หากบุคคลใด หรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตน และอาชีพนั้น ๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือ การขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคล และในวิชาชีพอาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคม และวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย (Chaimooksik, S, 2015) โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักพัฒนาชุมชน ที่ต้องเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ทั้งในทางวิชาการ และวิชาชีพ มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม รู้จักความจริงของชีวิต และคุณค่าความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม สามารถวิเคราะห์ประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการพัฒนา และโครงการวิจัยที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม (Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2017) ดัง

งานวิจัยของ Sangmanee, R., Plasai, C., Keawnoonun, W. and Kankponk, J. (2013) ที่สรุปว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 - 2555 ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก และงานวิจัยของ Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana, N. (2018) ที่สรุปว่า การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างความสุจริตในการทำงานเพื่อชุมชนจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ชุมชนต้องการ เกิดการเรียนรู้ และมีความรับผิดชอบ ทำให้สามารถทำงานร่วมกันเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมได้ และงานวิจัยของ Pornsamit, Y. (2019) ที่สรุปว่า การทำให้หมู่คณะมีความรัก หรือความเคารพต่อกันในรูปของการอนุเคราะห์ต่อกัน การทะเลาะวิวาทกันก็จะไม่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Moraray, S. and Insombat, B. (2012) ที่สรุปว่า จริยธรรมทางวิชาชีพ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งจากงานวิจัยสามารถบ่งชี้ได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนส่งผลถึงคุณภาพของการผลิตนักพัฒนาชุมชน เพราะหากคุณธรรมจริยธรรมดีอยู่แล้ว ก็อาจหาวิธีปฏิบัติที่จะรักษาให้คงอยู่ต่อไป หรือหากยังไม่ดีก็จะได้ศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่อไป

โดยเน้นสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมว่ามีความสำคัญมากที่สุดต่อการผลิตบัณฑิตนักพัฒนาชุมชนที่รู้จักหลักการพัฒนาตนเอง ประกอบกับการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อเสริมสร้างความสุจริต และความโปร่งใสในการทำงานเพื่อชุมชน เพราะการทำงานต้องอาศัย “หลักธรรม” เพราะส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ชุมชนต้องการ รวมทั้งเสริมสร้างระบบการเรียนรู้ของบุคคลนั้น ควรมุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับ “คุณค่าของหลักพุทธธรรม” หรือคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างรากฐานการปฏิบัติงานของบุคคลที่เป็นการเรียนรู้ ปฏิบัติ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาชุมชน (Eimprakongsilaph T., 2012; Phamaha Suthit Apakaro, 2015)

จากความสำคัญข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์ผลสำรวจความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้” ภายใต้คำถามว่า ความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนเป็นอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 33 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดในระหว่างปี 2561-2562 (Office of Academic Promotion and Registration, 2018; Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2019)

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารมาตรฐานการเรียนรู้ตามรายละเอียดของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ในด้านคุณธรรมจริยธรรม (Faculty of Arts Program in Community Development Program, 2017) แล้ว

สร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบเนื้อหา ภาษา และสำนวน นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากปรับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ที่ไม่ใช่ประชากรตัวอย่าง 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งได้เท่ากับ 0.939 แล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูลจริงอีกครั้ง รายละเอียดแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงาน และลักษณะหน่วยงาน เป็นคำถามให้เลือกตอบ

2.2 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีมาตรฐานการเรียนรู้ตามรายละเอียดของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ในด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นมาตราส่วนมีระดับคะแนน ได้แก่ 5 คะแนน คือ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด และการแปลความของคะแนนเฉลี่ย คือ พึงพอใจมากที่สุด = 4.51 - 5.00, พึงพอใจมาก = 3.51 - 4.50, พึงพอใจปานกลาง = 2.51 - 3.50, พึงพอใจน้อย = 1.51 - 2.50 และพึงพอใจน้อยที่สุด = 1.00 - 1.50 (Chompuwong, S., 2011)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขออนุญาตออกหนังสือราชการเพื่อเก็บข้อมูลจากคณะฯ และส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บัณฑิตโดยตรงผ่านช่องทางจดหมาย ทางไลน์ และทาง Face book จำนวน 33 ชุด ซึ่งได้ข้อมูล และการติดต่อผู้ใช้บัณฑิตจากบัณฑิตที่จบการศึกษาในระหว่างปี 2561-2562 จากนั้นได้เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 33 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบข้อมูล และความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม ได้แก่ การพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูล หากพบว่ามีข้อมูลผิดก็จะทำการแก้ไข โดยการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำได้โดยการให้ผู้ป้อนข้อมูล 2 คน ป้อนข้อมูลชุดเดียวกัน แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ทำการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน และร้อยละ โดยใช้แผนภูมิประกอบคำอธิบาย

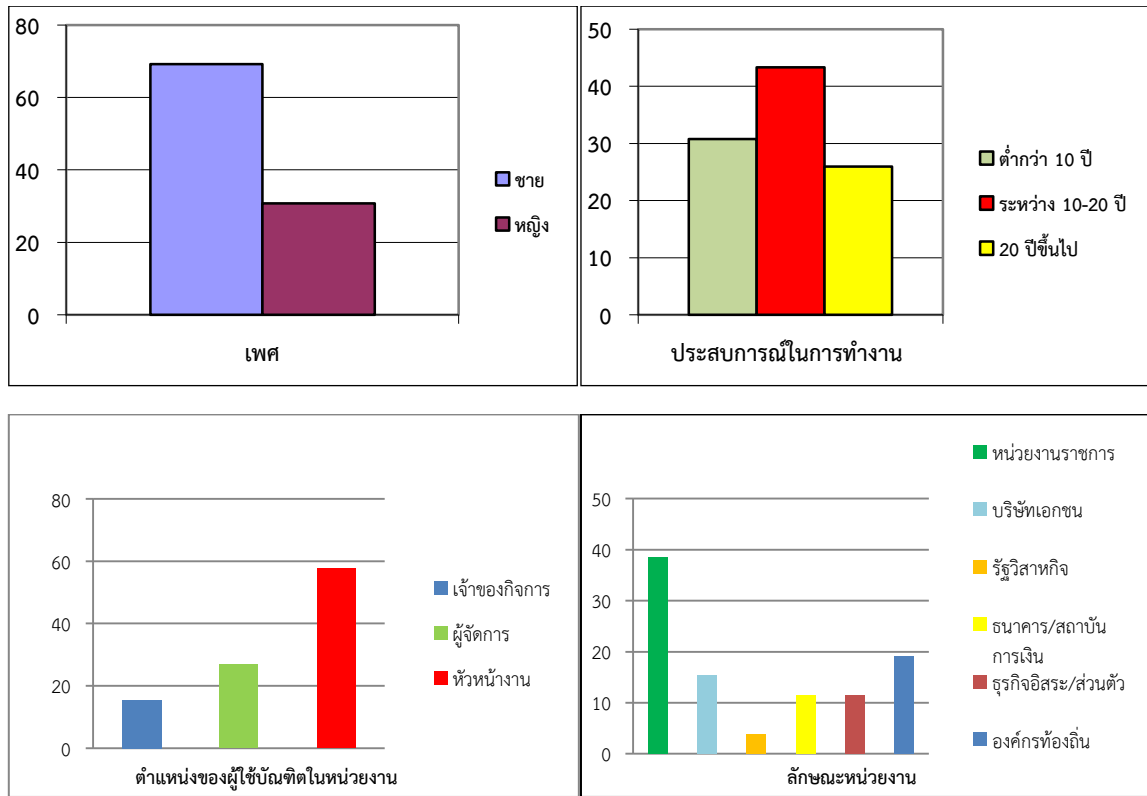
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 ทำการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 43.31 มีตำแหน่งของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานเป็นหัวหน้างาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 และมีลักษณะหน่วยงานเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า

2.1 โดยภาพรวม ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ด้านคุณธรรม และจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.16$)

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา คือ มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่องานตนเอง และสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.19$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รายละเอียดค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้

คุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	แปลผล
เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชนและสังคม	4.65	0.49	มากที่สุด
มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่องานตนเอง และสังคม	4.46	0.51	มาก

คุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	แปลผล
เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.28	0.44	มาก
มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ทั้งในทางวิชาการและวิชาชีพ	4.27	0.45	มาก
รู้จักความจริงของชีวิต และคุณค่าความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข	4.26	0.45	มาก
สามารถวิเคราะห์ประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการพัฒนา และโครงการวิจัยที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม	4.08	0.39	มาก
มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม	4.04	0.19	มาก
รวม	4.29	0.16	มาก

สรุปผลการวิจัย

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือ มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.19$) จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

อภิปรายผล

ความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.16$) ผู้เขียนเห็นว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนสามารถพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมที่สอดคล้องกับการทำงานได้ รวมถึงมีหลักวิชาการ และวิชาชีพที่ต้องอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบในการทำงาน และพร้อมที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนอื่น ๆ หรือคนในชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sangmanee, R., Plasai, C., Keawnoonan, W. and Kankponk, J. (2013) ที่ได้สรุปว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ปีการศึกษา 2553 - 2555 มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ซึ่งสามารถเทียบเคียงได้ในลักษณะ “คุณธรรมจริยธรรม” ในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Eimprakongsilaph T. (2012), การศึกษาของ Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N. (2018), การศึกษาของ Phamaha

Suthit Apakaro (2015) และการศึกษาของ Department Executive director of Community Development, (2017) ที่ได้สรุปคล้ายกันว่า การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน โดยเน้นรู้จักหลักการพัฒนาตนเองตามหลักธรรมเพื่อเสริมสร้างความสุจริตและความโปร่งใสในการทำงานเพื่อชุมชน ทั้งในทางวิชาการและวิชาชีพ เช่น ระเบียบวินัย ความอดทน ความรับผิดชอบ การเคารพกฎระเบียบ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ชุมชนต้องการ รวมทั้งเสริมสร้างระบบการเรียนรู้กระบวนการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ประกอบกับบัณฑิตมีความเคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงาน มีความเป็นระเบียบวินัย มีความอดทนและมีความรับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้สามารถทำงานร่วมกันเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมได้ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Faculty of Arts Program in Community Development Program (2017) และการศึกษาของ Khanamkhaew, D. (2017) ที่ได้สรุปว่า การพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมสำหรับการทำงานด้านการพัฒนาชุมชนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ภาคท้องถิ่นและภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีความรู้ และทักษะในการทำงาน แต่ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม หรือจิตสำนึกของความเป็นคนดีสามารถเป็น “ผู้นำ” และตัวอย่างที่ดี จนได้รับการยอมรับเพื่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและมีความยั่งยืน

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65, \sigma = 0.49$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Pomsamit, Y. (2019) ที่สรุปว่า การทำให้หมู่คณะมีความรัก หรือความเคารพต่อกันในรูปของการอนุเคราะห์ต่อกัน การทะเลาะวิวาทกันก็จะไม่เกิดขึ้น ความสามัคคีซึ่งเป็นผลที่พึงปรารถนาของหมู่คณะจะบังเกิดขึ้น นำมาซึ่งเอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กรหรือสังคม ที่ประกอบด้วยสมาชิกที่คิด พูด และทำต่อกัน รู้จักแบ่งปันส่วนผลประโยชน์กันและกัน ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีของสังคม ซึ่งเทียบเคียงได้ในลักษณะ “เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่ม องค์กร ชุมชน และสังคม” และพร้อมที่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุมีผล ในขณะที่ข้อรองลงมาคือ มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = 0.51$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Moraray, S. and Insombat, B. (2012) ที่สรุปว่า องค์กรประกอบจริยธรรมทางวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความประหยัดและอดออม ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความ เสียสละ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความ อดทนอดกลั้น การมีมนุษยสัมพันธ์ การพึ่งตนเอง และการมีมารยาท ซึ่งสามารถเทียบเคียงได้ในลักษณะ “มีระเบียบวินัย อดทนเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04, \sigma = 0.19$) ซึ่งปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Juychum, D. et al. (2015) ที่สรุปว่า มีความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และเศรษฐกิจพอเพียงกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ซึ่งเทียบเคียงในลักษณะ “มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม” จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักรู้ให้เพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษาในครั้งนี้ ควรมีการส่งเสริมให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน โดยกระตุ้นให้รักถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเองมากขึ้นด้วยการสร้างโอกาสให้สามารถทำงานในถิ่นเกิดที่บัณฑิตอาศัยอยู่ เพื่อให้รู้สึกว่าเป็น “บัณฑิตนักพัฒนา” ที่ทำงานเพื่อส่วนรวมได้และมองเห็นคุณค่าของตนเองว่าเป็น “นักออกแบบทางสังคม” ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ได้รับการสร้างการยอมรับจากคนในชุมชน หรือจาก “ผู้ใช้บัณฑิต” ในฐานะคนทำงานเพื่อชุมชนเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการใช้ประโยชน์

จากการศึกษาเกี่ยวกับการมีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน บ้านเกิด และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จำเป็นต้องสร้างความตระหนักรู้ในข้อนี้มากขึ้น และพร้อมที่พัฒนาตนเองในฐานะ “บัณฑิตคืนถิ่น” ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนในเชิงคุณภาพเพิ่มเติม จะทำให้ข้อมูลมีความละเอียด และในเชิงวิชาการที่เข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัย และกลุ่มประชากรที่เก็บข้อมูลมากขึ้น

Reference

- Chaimoosik, S. (2015). Moral and Ethics of the Governor. *Graduate journal of Mahamakut Buddhist University (Humanities and Social Sciences)*, 13(2), 1-10. (in Thai)
- Chompuwong, S. (2011). *Research Methodology in Social Sciences*. Nakhon Si Thammarat: Mahamakut Buddhist University. (in Thai)
- Faculty of Arts Program in Community Development Program. (2017). *Bachelor of Arts Program in Community Development at 2017*. Nakhon Si Thammarat : Program in community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in Thai)
- _____. (2019). *Educational Quality Assurance Project at 2018*. Nakhon Si Thammarat : Program in community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in Thai)
- Imprakhongsin, T. (2012). *Needs assessment of desirable characteristics of Student Trainees in food and beverage department of the hotels in Bangkok*. Bangkok : Hotel Management Department, School of Humanities, Bangkok University.
- Juychum, D. et al. (2015). The Study Relativity of Learning Achievement of Academic Service Regarding Local Wisdom, Arts and Culture, and Sufficient Economy for Environmental Conservation: A Case Study of Rak Baan Kerd Project, Faculty of Liberal Arts, Princess of Naradhiwas University. 2(2), *Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sciences*, 85-93.
- Khanamkhaew, D. (2017). *Self-Development in Community Development*. Nakhon Si Thammarat Rajabhat : Program in community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in Thai)
- Moraray, S. and Insombat, B. (2012). Factor Analysis of Professional Ethic of Vocational Certificate Students under Nakhon Sawan Vocational Education office. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities*, 2(3), 59-72.

- Office of academic promotion and registration. (2018). *Report the number of students registering and student status*. Nakhon Si Thammarat : Office of Academic Promotion and Registration. (in Thai)
- Phamaha Suthit Apakaro. (2015). *Buddhism and Social Development*. Ayutthaya : Program in Social Development, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (in Thai)
- Pornsamit, Y. (2019). Buddhist Psychological Factors Effecting Participatory Process. *Journal of MCU Humanities Review*, 5(1), 39-50.
- Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N. (2018). Principles of Dharma for Administration. *Academic conference of MCU Congress 2*, (pp.288-294). Ayutthaya : Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (in Thai)
- Sangmanee, R., Plasai, C., Keawnoonan, W. and Kankponk, J. (2013). The Analyzes of the Employers and Students, Satisfaction Princess of Naradhiwas University, Academic Year 2010-2012. *Princes of Narathiwat University Journal*, 5 (4), 38-52. (in Thai)

ผู้เขียน

นายเดโช แขน้ำแก้ว

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
อีเมลล์: Daycho_kha@nstru.ac.th โทร.084-9323736